

عنوان مقاله:

خاطره نامه های فارسی گونه ای رایج در میان زندگی نوشت های شخصی خاطره محور

محل انتشار:

فصلنامه جستارهای نوین ادبی، دوره 54، شماره 2 (سال: 1400)

تعداد صفحات اصل مقاله: 27

نویسنده:

محبوبه شمشیرگرا - استادیار سازمان اسناد و کتابخانه ملی

خلاصه مقاله:

زندگی نوشت های فارسی در مفهومی کلی، انواع نوشتارهای مشتمل بر روایتی واقع گرایانه از زندگی ایرانیان را دربرمی گیرد که با بیش از یک ونیم قرن سابقه، گستره آن همچنان رو به فزون است. می توان در کلی ترین تقسیم در راستای شناخت گونه های فرعی زندگی نوشت های شخصی، انواع حاصل از شیوه خاطره نویسی را مشتمل بر «تک خاطره»، «مجموعه تک خاطرات»، «خاطره نامه»، «اتوبیوگرافی» و «وقایع نامه شخصی» دانست که شناخت خاطره نامه ها و طبقه بندی گونه های آن، موضوع نوشتار پیش رو است. «خاطره نامه» (memoir) نوعی زندگی نوشت شخصی خاطره محور است که به شرح مکتوب فرد درباره تنها بخشی برجسته از زندگی و تجربیاتش اختصاص دارد. خاطره نامه اغلب از سوی افراد مشهور، سیاستمداران، نظامیان و صاحبان حرفه های اثرگذار به نگارش درمی آید. در خاطره نامه ترتیب خطی زمان و پیوستگی رویدادها در بافتی سلسله وار رعایت می شود و در شکل موفق آن با قوس احساسی و شخصی همراه است. شباهت میان این نوع نوشتاری و اتوبیوگرافی چنان است که حتی در غرب نیز وجوه تمایز آنها به درستی شناخته و رعایت نمی شود. منتقدان و نویسندگان متبحر تاکید دارند که در اتوبیوگرافی، نویسنده، هدف است؛ حال آنکه در خاطره نامه، هدف، نه شخص نویسنده، بلکه رویداد/رویدادهای پیرامونی او است. برجستگی نقش اجتماعی خاطره نامه در مقایسه با اتوبیوگرافی و قصد آن در ترسیم رویداد، دوره، گروه یا طبقه ای خاص موجب شده تا عمده خاطره نامه نویسان از شخصیتی تاریخی اجتماعی برخوردار باشند. نگارنده در پی طرح این ایده و ملاحظه صدها زندگی نوشت، به این گونه متداول پی برده و بر آن شده تا در مقاله پیش رو، ضمن معرفی و بیان ویژگیهای برجسته، از مهمترین انواع فرعی آن یاد کند.

کلمات کلیدی:

خودسرگذشتنامه، خاطره نامه، خاطرات، اسناد تاریخی، انواع ادبی

لینک ثابت مقاله در پایگاه سیویلیکا:

<https://civilica.com/doc/1294598>

